

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 111/2025-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Libušou Dočkalovou, advokátkou, Lachova 32, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní sp. zn. B1-9C/43/2020 takto

rozhodol:

1. Postupom Mestského súdu Bratislava IV v konaní sp. zn. B1-9C/43/2020 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Bratislava IV **prikazuje** v konaní sp. zn. B1-9C/43/2020 konať bez zbytočných prietahov.
3. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadostučinenie **1 500 eur**, ktoré je Mestský súd Bratislava IV **povinný** zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Mestský súd Bratislava IV **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **771,68 eur** a zaplatiť ich jeho právnej zástupkyňi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. februára 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom mestského súdu v civilnom spore, na ktorý od júna 2023 prešiel výkon súdnictva

z Okresného súdu Bratislava I, s tým, že mestskému súdu bude prikázané konať bez zbytočných prietáhov a jemu bude priznané finančné zadosťučinenie 5 000 eur.

II.

2. Sťažovateľ sa žalobou z augusta 2020 proti štátu domáha zaplata 323 310 eur ako škody v dôsledku toho, že mu bol nezákonne uložený peňažný trest. Sťažovateľ v novembri 2020 podal žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov a súd ho v apríli 2024 vyzval na jej doplnenie. Sťažovateľ žiadosť doplnil v júni 2024, no uznesením vyššieho súdneho úradníka z novembra 2024 súd jeho žiadosti nevyhovel. Proti tomu sťažovateľ podal sťažnosť, ktorá bola uznesením súdu z februára 2025 zamietnutá.

III.

3. Sťažovateľ zdôrazňuje, že od začatia konania uplynie skoro päť rokov a o jeho žalobe nielenže nebolo rozhodnuté, ale ani nebolo nariadené pojednávanie. Zdôrazňuje, že na prietahy v konaní sa sťažoval, na čo súd reagoval v januári 2025 tak, že vec bola predložená vyššiemu súdному úradníkovi na ďalší postup. Sťažovateľ kritizuje nesprávnosť rozhodnutia, ktorým mu nebolo priznané oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Priznanie finančného zadosťučinenia odôvodňuje negatívnym dopadom do súkromnej sféry, keďže je vystavený právnej neistote.

4. Mestský súd k ústavnej sťažnosti uviedol, že skúmal procesné podmienky, pretože sťažovateľ si podal viac podobných žalôb. Poukázal na to, že sťažovateľ sa nezaujímal o stav veci a oslobodenie od súdnych poplatkov mohol požiadať už pri podaní žaloby. Tým prispel k predĺženiu konania.

IV.

5. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02).

6. Spor o náhradu škody tvorí bežnú rozhodovaciu agendu všeobecných súdov a ani po procesnej stránke nie je konanie zložitú. Sťažovateľ nijako neprispel k predĺženiu konania. Rozhodujúci bol postup mestského súdu, ktorý sa zmohol na dva úkony, keď v apríli 2024 vyzval sťažovateľa na doplnenie jeho žiadosti a v novembri 2024 mu oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal. Mestskému súdu trvalo štyri roky, kým vydal jednoduché rozhodnutie vo veci oslobodenia od súdnych poplatkov, o ktorej má všeobecný súd rozhodovať na začiatku konania, keďže patrí medzi prvotné procesné úkony. Vo veci sa neuskutočnilo ani jedno pojednávanie. Postup mestského súdu vykazuje prvky zbytočných prietáhov, a preto bolo podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ústavnej sťažnosti pre porušenie ústavných práv sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote vyhovené a mestskému súdu bolo podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázané, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov.

7. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušenia základného práva

(IV. ÚS 210/04). Tak to je aj v tomto prípade. S prihliadnutím na celkovú dĺžku konania, postup súdu, význam sporu pre sťažovateľa a to, že sťažovateľ podal viacero podobných žalôb, mu bolo podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznané finančné zadosťučinenie 1 500 eur s tým, že vo zvyšku nebolo jeho návrhu vyhovené.

8. Zistené porušenie ústavných práv sťažovateľa odôvodňuje, aby mu mestský súd podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov úplne nahradil trovy konania, ktoré mu vznikli zastúpením advokátom. Ich výška bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, čo za dva úkony právnej služby: prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti (2 x 371 eur) s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 14,84 eur) predstavuje 771,68 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. marca 2025

Robert Šorl
predseda senátu